

KIS KUCSÉBER

KIS KUCSÉBER. (Lásd a 246. lapon.)

A KIS SZABÓINAS

vagy

egy bátor fiucska története.

— Beszélyke. —

(III. folytatás.)

KKÉNT beszélgetve tanítgatá az öreg majszter a kis fiút s ez nemcsak figyelmesen hallgatá az oktatást, hanem azzal is bizonyítá iparkodását, hogy amit Gyüszü mester egyszer megmutatott neki, azt meg is tudta csinálni. Ez nagyon tetszett az öregnek s mikor ebédhez ültek, így szólt:

— Azt hiszem, derék mestert fogok nevelni belőled. Azt akarom, hogy még különb ember légy nálamnál. Édes anyád azt írta, hogy jól tanultál az iskolában, — no's, én azt akarom, hogy még többet is tanulj, mert nagy baj ám az, ha valaki tudatlanul nő fel. Tudom magamról, sokszor sajnálom és szégyenlem is, hogy nem tudok jól írni-olvasni. Beszéltem a tanító urral, aki igen derék ember s megígérte, hogy mindennap tanítani fog tégedet egy-két óráig. Ebéd után, mielőtt munkához fognánk, el fogsz járni hozzá.

Alig mondá ki e szavakat, midőn valaki kopogott az ajtón. A tanító lépett be, — kíváncsi volt látni, miképen boldogul a mogorva vén Gyüszü mester az ő kis öccsével. Gyüszü mester szokása ellenére, szívesen fogadta a vendéget s Laczikára mutatva, mondá:

— Ime, az én kis Laczi fiam.

Laczika illedelmesen köszönt s azonnal széket hozott a tanítónak, ki már e kicsinységből is látta, hogy a fiucska valóban jól nevelt, derék gyermek. Azután nyájasan beszélgetett vele, kikérdezte

egyről-másról és végre odasugott Gyüszü mesternek:

— Csak annyit mondok, majszter uram, hogy ez a fiu többet tud mint a legjobb tanuló az én iskolámban. Nagy örömmel fogom tovább tanítani; meglássa mindketten becsületet vallunk vele.

Meg is állapodtak benne, hogy Laczika minden délután elmegy a tanító urhoz, még mielőtt a rendes iskolai előadás kezdőknék. Gyüszü mester maga sem tudta mire magyarázni, — de egészen büszke volt máris kis fogadott fiára. Anynyi bizonyos, hogy Laczika a legszebb fiu volt a faluban; de ez nem elég; a tanító maga mondja, hogy a legderekből is, legtöbbet tud, minden szülő méltán mutathatta példaképen gyermekének.

A tanító mindjárt e napon elvezette magával Laczikát s amint a falun végig mentek, az emberek kíváncsian kérdezték egymástól, valjon ki ez a szép fiucska? Csakbamar megtudták, — és megtudták azt is, hogy a vén mogorva Gyüszü mester mily nemes cselekedetet vitt végbe, miként fogadta magához szegény rokona gyermekét. És ez úgy meghatotta a jobb érzésű embereket, hogy többé nem vették rossz néven az öreg Gyüszü mester különczködéseit, hanem tisztelni kezdték, mint derék jó embert és így Gyüszü mester egyszerre csak azt vette észre, hogy otthon egészen boldog, vig élete van, a faluban pedig szeretik, tisztelik. De azután még egyéb is következett.

Laczika jól tudta, hogy a tanító csak javát akarja, mikor vele foglalkozik és őt oktatja mindenféle számos ismeretre;

háláját ezért azzal akarta bizonyítani, hogy ő viszont iparkodott s figyelemmel, buzgalommal tanult azon egy-két óra alatt, melyet a tanítónál töltött. Volt is látszata iparkodásának, mert naponkénti egy-két órai tanulásával csakhamar többre haladt, mint a rendes iskolás gyerekek, kik délelőtt és délután is az iskolában voltak s kiknek nem volt egyéb gondjuk a tanulásnál, míg Laczika, mihelyt hazaért, Gyüszi mester oldalánál szorgalmasan gyakorolta magát leendő mesterségében.

A tanító, látva Laczika buzgó iparkodását, nagyon megszerette és gyakran példaképen emlegette a többi gyerekeknek. Ezek közül egynémelyik, természetesen a legrestebb, rossz tanulók, már csak azért is haragudtak Laczikára, akit pedig jóformán nem is ismertek, mert sohasem járt köztük. Egyszer azonban mégis meg kellett velök ismerkednie, még pedig olyan módon, mely bizony csöppet sem volt kedvére Laczikának.

Iskolai szünnap volt éppen, a gyerekek kint játszottak a szabadban. De Laczika nem tartott szünnapot s ekkor is elment rendes leczkéjére. Hazamenet a fiúk serege mellett kellett elhaladnia s el akart mellette haladni minden szó nélkül, mert sietett haza, hogy Gyüszi mesternek segítsen a munkában. Az egyik fiu, Gyurka, ki legnagyobb és legerősebb volt az iskolában, de a legrosszabb tanuló is, és aki éppen ezért is már régen boszankodott Laczikára, akit a tanító oly gyakran emlegetett példaképen, — ez a Gyurka kapott az alkalmon, hogy egyszer végre kitöltheti boszuját az ártat-

lan fiun. Mikor hozzá közelökbe jutott, Gyurka gunyosan felkiáltott:

— Nézzétek, fiúk! Ez az a csudagyerek, akit a tanító ur annyit emleget. És bizonyosan igaza is van a tanító urnak, ez valóságos csudagyerek, mert még nem bírta őt megenni az a vén bagoly, akivel egy házban lakik.

Laczika ki akart térni a veszekedés elől s úgy tett, mintha semmit sem hallott volna. De Gyurka elhatározta, hogy beleköt s ezért megállítva Laczit, csufolkodva mondá:

— Mutasd csak magadat, pajtás. Hátha mégis leharapta már füledet vagy orrodát a vén pupos bagoly.

— Miféle pupos bagoly? kérdé Laczika nyugodtan.

— Hahaha! Halljátok, fiúk? Még kérde ki az a pupos bagoly. Saját kedves bácsija nevét sem ismeri.

— Ha nagybátyámat érted, akkor légy szives őt tisztességes nevén említeni és nem csufolni, érted? szolt Laczi bátran.

— Micsoda? Te parancsolgatni akarsz nekem? Te kicsi bagoly, te! Nem tudod, hogy egy ujjammal földhöz váglak?

S a durva ficzko arczul ütötte Laczikát úgy, hogy ez egy-két lépésre hátra tántorodott; de ezért nem ijedt meg, hanem olyat ütött öklével Gyurka kezére, hogy a nagy kamasz fölszisszent a fájdalomtól. A többi fiúk kíváncsian odaszaladtak s azt hitték, hogy Laczika majd megfutamodik sokkal erősebb ellenfelelöl. De Laczi csöppet sem látszott megijedni s egészen nyugodtan mondá:

— Én nem kívánok verekedni, de te se csufold nagybátyámat; ezt nem türom.

— Majd megtanítlak én mindjárt, mit kell eltűrnöd, kiáltá Gyurka dühösen.

És rárohanya Laczikára, birokra kelt vele. A többi fiuk nagy kedvteléssel nézték a csatát s nem avatkoztak bele; csak titkon kívánta egyik-másik, vajha Laczika jól eldöngetné Gyurkát, mert e durva fiu már sok pajtását bántalmazta. És e titkos kívánságuk jóformán teljesült is; Gyurka nagyobb és erősebb volt ugyan, de La-

czzi meg sokkal fürgébb és ügyesebb, jól ki tudta kerülni az ütéseket, míg ellenfelének arca már egészen kék volt Laczika kemény ökölesapásaitól.

Egyszer azonban mégis kapott Laczika is egy nagy ütést épen azorrára, úgy hogy a vér kibugyant; de ekkor azok, kik titkon az ő pártján voltak, közbeléptek s azt mondták, hogy már elég a párbaj. Gyurka szívesen engedett, érezvén, hogy ő a vesztes fél; Laczi pedig a közel patakhoz sietett, hogy véres arcát tisztára mossa. Nagyon röstelte, hogy épen arcán kapta az ütést, mert így meglátszik a nyoma; mit fog majd Gyüszü mester mondani? A bajon már nem lehetett segíteni. — haza kellett menni, még pedig sietve,

mert már is elkésett. Szégyenkezve lépett be s Gyüszü mester, ki ma a szokottnál komolyabb volt, természetesen azonnal észrevette Laczi arcán a kék foltot.

— Te verekedtél, fiam? kérdé.

Laczi nem tudott, nem akart hazudni; őszintén megvallotta, hogy bizony verekedésbe keveredett; de azt szerényen elhallgatta, hogy nagybátyja becsületének védelmében kapta azt a kék foltot; elhall-

gatta, hogy Gyurka csufolta az öreg Gyüszü mestert. Az öreg talán mégis gyanított valamit, mert szeliden így szólt:

— Lásd, kis fiam, az embernek mindig vigyázni kell, kivel és hogyan áll szóba. Meghiszem, hogy nem te vagy a hibás, hogy kötekedtek veled; de inkább messzire kell kerülni, mint olyan durva fickókkal verekedni. Most

pedig mondd el szépen részletesen, kivel és miért kaptál hajba?

— Oh, kedves bácsikám, ne kérdezze ezt . . . nem mondhatom meg . . . igazán nem mondhatom meg.

— Dehogy nem! Tudom, nem te voltál a hibás . . . akármi történt, előttem nem szabad titkolnod. Beszélj!

Laczika látta, hogy nincs menekü-

ÁRVIZI KÉP. (Lásd a 246. lapon.)

lés, elbeszélte tehát egyszerüen, mint csu-
folták Gyüszü mestert s hogy ő ezt nem
akarta tünni; ebből támadt aztán a kis

csata. Az öreg Gyüszü mesternek ez el-
beszélés alatt könyek toltak szemébe, —
hogy is ne! Hiszen őt védelmezte a kis

KERTI SÉTA. (Lásd a 250. lapon.)

gyöngé fiu, ő miatta szállt sikra egy sokkal
erősebb ellenféllel s inkább türt ütéseket,
hogy sem sértegetni engedje jötevőjét La

czika nem igen vette észre, mily meghatot-
tan néz reá Gyüszü mester, s még mindig
kissé pironkodva így végzé elbeszélését:

— Ugy-e, kedves bácsikám, nem tettem másképp? Láska, ha engedem, hogy Gyurka velem szemtől-szembe csufolja bácsikámat, ez gyávaság lett volna. Én pedig nem akarom, hogy engemet gyávának nevezzenek.

(Folyt. köv.)

Á R V I Z I K É P.

(Képpel a 244. lapon.)

DUNA mentén, Tisza mentén,
Az özönnek vése jár,
Termő földeken terül el
A romboló vad víz-ár.

Szorgalomnak gyümölcsében
Mérhetetlen kár esik —
Csak a dombon van menekvés,
Pusztul, elvesz, ami sík.

Vagyon — hagyj! Érték — hagyj!
Az még egyszer megkerül.
De az soha föl nem támad,
Aki egyszer elmerül.

Legdrágább az ember-élet,
Azt mentik meg legelőbb!
S csak aztán az állatokat,
A hajlékot, a tetőt.

Az értéket, vagyont: keze
És esze szerezte meg;
Aki életét megmentette:
Vagyonát mentette meg.

Mert legfőbb az ember maga,
Az embernek élete;
Ő mindent pótolhat — de őt
Nem pótolja semmise!

Tegyünk mindent, amit lehet,
Ne habozzék senki sem —
Mindenek fölött azonban
Bizzunk Isten kegyiben!

K I S K U C S É B E R.

(Képpel a czimlapon)

AMAGYAR-osztrák birodalomban
Tótország s Karinthia közé
Egy kis tartomány szorul még: Krajna,
Melynek egyik városa G o t s é.

G o t s é n a k nagyon szegény a népe,
Fia csaknem mind kivándorol;
Megy világga, kis kosár nyakában,
Benn' fűgét narancsra háromol.

Füge, narancs, mogyoró, czukorka,
Czitrom, esokoládé, sardina —
Ezeket köll városról városra
Faluról falura hordnia.

S mert Gotséből vagyon származása —
A nép szája elrontván e szót:
A gotséit »k u c s é b e r n e k« hívja,
És vesz tőle fűgét, mogyorót.

Nem csak vesz: — de kiesi zacskójából
Húzza a szerencse-számokat
És nyer szépen pirosló narancsot,
Őt krajezárt ha hogy egy sorra rak.

Kis diákok kedvencz mulatsága.
S bár a játéknak ezen nemét
— Mint szerencse-játékot — ellenzem:
Néha ám keresd a sors kegyét.

És ma épen mandola-kalácsot
Akar köztetek kijátszani —
Őt krajezártka végre nem a világ! . . .
Próbálj szerencsét Lajos, Dani.

Ha nyertetek: jusson nékem is ám
A kalácsból egy kicsiny darab.
Ha vesztek, se baj! Jobb, ha szegény
Kucséber fiúnál megmarad.

A HUSVÉTI ÜNNEP.

(Képekkel a 248—249., 253. és 256. lapokon.)

AZ EGÉSZ világon, a hol keresztény emberek élnek, nagy ünnepet ülnek az épen most folyó napokban: a szent husvétit ünnepet, mely arra a magasztos eseményre emlékeztet, midőn Jézus Krisztus keresztre feszítettet s meghalt az igazságért, halottaiból pedig föltámadott és majdan még eljövendő leszen, hogy itéljen eleveneket és holtakat.

A Szentírásból egyetmást bizonyosan olvastatok már ti is, kis olvasóim, az Üdvözítőről. Betlehemben született egy istálló jászolában s ennek emlékét karácsonykor ünnepeljük. Szerény sorsban növekedett a kis Jézus; nevelő atyja József, egyszerű ácsmester volt, ezt a mesterséget tanulta Jézuska is és a kis szent család csöndes boldogságban és egyszerűségben élt. És a gyermek növekedék, fejlődék testben és szellemben, csodálatra ragadva mindenkit, aki megismeré; olyan korban, midőn más gyermek még gond-

talán játékokkal tölti napjait, a kis Jézus már a Szentegyház csarnokaiban vitatkozott a papokkal és irástudókkal s megczáfolta tanaikat, bámulatba ejté őket gondolatai nagyszerűségével.

A gyermek végre férfivá növekedék s megkezdé nagy művét, az igazság hirdetését. Nem a városok elpuhult, romlott népéhez fordult kezdetben, hanem az egyszerű, tiszta lelkü pásztor és halász emberekhez s a mezőkön, az erdőkön beszélt nekik az egy igaz Istenről, az erényről és a bünről, megtanítá őket, mit kell tenniök ez életben, hogy az örök üdvösségre érdemesekké váljanak. Messze földről özönlött a nép, hogy hallgassa az isteni igéket s Jézus hiveinek száma napról-napra szaporodott. Hozzá jövének a bünösök, a szerencsétlenek s amazokat elvezette az igaz utra, a szerencsétleneket megvigasztalta. Eljövének hozzá a betegek is, és Jézus meggyógyítá őket.

A gonoszok azonban reszkettek és gyűlölni kezdek az igazság isteni hirdetőjét, ki kéréllhetetlenül ostorozta büneiket s kikergette a templomból a kufárokat. Feltették hatalmukat az igazság világától s elhatározták, hogy megsemmisítik ellenfelöket, azt hívné, hogy ha Jézust megölik, megölik az igazságot is.

Jeruzsálem volt a főváros, hová minden oldalról begyült a nép a husvétit ünnepekre. Jézus is odamene és a nép hozsannákkal fogadta, pálmaágakat és virágokat szórt utjába. (Ennek emlékeül ünnepeljük mai napig is a husvétit ünnepet megelőző vasárnapot mint »virágvasárnapot«.)

(Folytatása a 250. lapon.)

— Ugy-e, kedves bácsikám, nem tettem másképp? Láska, ha engedem, hogy Gyurka velem szemtől-szembe csufolja bácsikámat, ez gyávaság lett volna. Én pedig nem akarom, hogy engemet gyávának nevezzenek.

(Folyt. köv.)

Á R V I Z I K É P.

(Képpel a 244. lapon.)

DUNA mentén, Tisza mentén,
Az özönnek vése jár,
Termő földeken terül el
A romboló vad víz-ár.

Szorgalomnak gyümölcsében
Mérhetetlen kár esik —
Csak a dombon van menekvés,
Pusztul, elvesz, ami sík.

Vagyon — hagyján! Érték — hagyján,
Az még egyszer megkerül.
De az soha föl nem támad,
Aki egyszer elmerül.

Legdrágább az ember-élet,
Azt mentik meg legelőbb!
S csak aztán az állatokat,
A hajlékot, a tetőt.

Az értéket, vagyont: keze
És esze szerezte meg;
Aki életét megmentette:
Vagyonát mentette meg.

Mert legfőbb az ember maga,
Az embernek élete;
Ő mindent pótolhat — de őt
Nem pótolja semmise!

Tegyünk mindent, amit lehet,
Ne habozzék senki sem —
Mindenek fölött azonban
Bizzunk Isten kegyiben!

KIS KUCSÉBER.

(Képpel a czimlapon.)

AMAGYAR-osztrák birodalomban
Tótország s Karinthia közé
Egy kis tartomány szorul még: Krajna,
Melynek egyik városa G o t s é.

G o t s é n a k nagyon szegény a népe,
Fia csaknem mind kivándorol;
Megy világgá, kis kosár nyakában,
Benn' fügét narancsra háromol.

Füge, narancs, mogyoró, czukorka,
Czitrom, esokoládé, sardina —
Ezeket köll városról városra
Faluról falura hordnia.

S mert Gotséből vagyon származása —
A nép szája elrontván e szót:
A gotséit »k u c s é b e r n e k« hívja,
És vesz tőle fügét, mogyorót.

Nem csak vesz; — de kicsi zacskójából
Húzza a szerencse-számokat
És nyer szépen pirosuló narancsot,
Őt krajezárt ha hogy egy sorra rak.

Kis diákok kedvencz mulatsága.
S bár a játéknak ezen nemét
— Mint szerencse-játékot — ellenzem:
Néha ám keresd a sors kegyét.

És ma épen mandola-kalácsot
Akar köztetek kijátszani —
Őt krajezártka végre nem a világ! . . .
Próbálj szerencsét Lajos, Dani.

Ha nyertetek: jusson nékem is ám
A kalácsból egy kicsiny darab.
Ha vesztetek, se baj! Jobb, ha szegény
Kucséber fiúnál megmarad.

A HUSVÉTI ÜNNEP.

(Képekkel a 248—249., 253. és 256. lapokon.)

AZ EGESZ világou, a hol keresztény emberek élnek, nagy ünnepet ülnek az épen most folyó napokban: a szent husvétit ünnepet, mely arra a magasztos eseményre emlékeztet, midőn Jézus Krisztus keresztre feszítettet s meghalt az igazságért, halottaiból pedig föltámadott és majdan még eljövendő leszen, hogy ítéljen eleveneket és holtakat.

A Szentírásból egyetmást bizonyosan olvastatok már ti is, kis olvasóim, az Üdvözítőről. Betlehemben született egy istálló jászolában s ennek emlékét karácsonykor ünnepeljük. Szerény sorsban növekedett a kis Jézus; nevelő atyja József, egyszerű ácsmester volt, ezt a mesterséget tanulta Jézuska is és a kis szent család csöndes boldogságban és egyszerűségben élt. És a gyermek növekedék, fejlődék testben és szellemben, csodálatra ragadva mindenkit, aki megismeré; olyan korban, midőn más gyermek még gond-

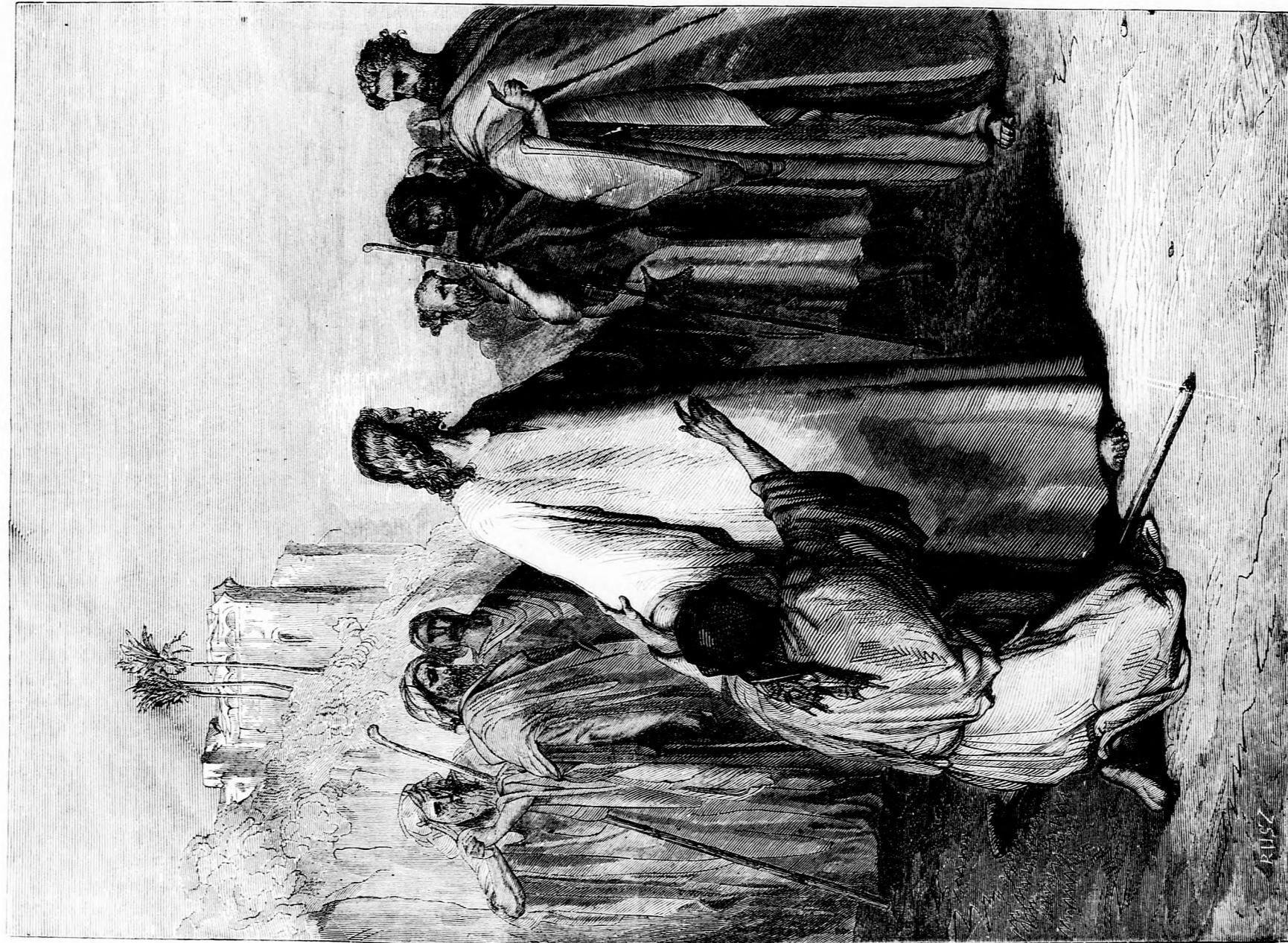
talán játékokkal tölti napjait, a kis Jézus már a Szentegyház csarnokaiban vitatkozott a papokkal és írástudókkal s megczáfolta tanaikat, bámulatba ejtő őket gondolatai nagyszerűségével.

A gyermek végre férfivá növekedék s megkezdé nagy művét, az igazság hirdetését. Nem a városok elpuhult, romlott népéhez fordult kezdetben, hanem az egyszerű, tiszta lelkű pásztor és halász emberekhez s a mezőkön, az erdőkön beszélt nekik az egy igaz Istenről, az erényről és a bűnről, megtanítá őket, mit kell tenniök ez életben, hogy az örök üdvösségre érdemesekké váljanak. Messze földről özönlött a nép, hogy hallgassa az isteni igéket s Jézus hiveinek száma napról-napra szaporodott. Hozzá jövének a bűnösök, a szerencsétlenek s amazokat elvezette az igaz utra, a szerencsétleneket megvigasztalta. Eljövének hozzá a betegek is, és Jézus meggyógyítá őket.

A gonoszok azonban reszkettek és gyűlölni kezdék az igazság isteni hirdetőjét, ki kérlelhetetlenül ostorozta bűneiket s kikergette a templomból a kufárokat. Feltették hatalmukat az igazság világától s elhatározták, hogy megsemmisítik ellenfelöket, azt hívén, hogy ha Jézust megölik, megölik az igazságot is.

Jeruzsálem volt a főváros, hová minden oldalról begyűlt a nép a husvétit ünnepekre. Jézus is odamene és a nép hozsannákkal fogadta, pálmaágakat és virágokat szórt utjába. (Ennek emlékeül ünnepeljük mai napig is a husvétit ünnepet megelőző vasárnapot mint »virágvasárnapot«.)

(Folytatása a 250. lapon.)

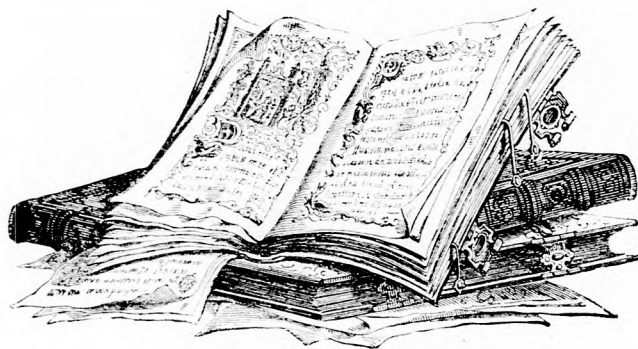
JÉZUS BETEGET GYÓGYIT. (Lásd a 247. lapon.)

(Folytatása a 247. laphoz.)

A főpapok és írástudók azonban elhatározták, hogy ezen alkalommal megsemmisítik Jézus Krisztust. Bevádolták tehát, hogy lázító, hogy hamis tanokat hirdet s ezért a keresztfán halállal kell bünhődnie. A zsoldosok elfogták és börtönbe hurczolták Jézust, megvesszőzték és kiozták, aztán bíró elé állították s végre kimondatott a halálos ítélet, hogy Jézus keresztre feszíttessék.

És az ítéletet végre is hajtották. — Jézus meghalt a keresztfán, úgy, mint előre mondá tanítványainak, az apostoloknak, mert ő maga jól tudta, hogy ha-

lálával fogja megváltani az emberiséget. A nagy hét napjaiban csütörtökön és pénteken a Megváltó e szenvedéseinek emlékét ünnepli a keresztény világ, míg szombaton halleluját zengedezve hirdeti a föltámadást és az Üdvözítő isteni tanításainak dicsőségét. Mert majdnem két ezer esztendeje, hogy Jézus meghalt a keresztfán, de az ige, melyet hirdetett, él, azt nem lehetett megölni. Az apostolok, Jézus tanítványai, elszéledtek a világ minden részébe, hirdették Jézus tanait s elterjesztették messze országokba is. És így most az egész világon ünneplik az Üdvözítő emlékét.

K E R T I S É T A.

(Képpel a 245. lapon.)

VIRÁGOK, lombok közt
Kertemben sétálok,
Egyszerre kedves kis
Bimbóeskát találok.

Lehajlok érette
Keblemre rátűzöm,
Két kicsi karjával
Nyakamat átfűzöm.

Mert akit találtam
A kedves bimbóeska :
Az bizony senki más
Mint a kis Piroska

Az én kis Piroskám,
Én édes virágom,
Nekem a legszebbik
Az egész világon.

A VAKONDOK.

— Beszélyke. —

ok szép és kellemes mulatságot nyújt a tél; a szánkázás, korcsolyázás kedves időtöltés; hóbabát építeni, hólapdával játszani nagyon tréfás dolog; de mégis csak szebb, kellemesebb mindezekenél a tavasz, midőn a nap mosolygó sugárai kicsalják a földből a zöld pászitot, a fából a levelet, midőn a madarak visszatérnek hozzánk s minden és mindenki örül az újra fölébredt természetnek.

A kis Ilonkának sem volt többé maradása a szobában. Mihelyt szerét tehetette, szaladt ki az udvarra, a kertbe. Legnagyobb öröme pedig akkor volt, ha a mamával kísétálhatott a mezőre a közeli kis erdőbe, hol már javában pompáztak az ibolyák és egyéb korán fejlődő virágok.

Szép délutáni idő volt, midőn Ilonka ismét kint sétált mamájával a mezőn. Egyszerre meglepetve állt meg s meredten bámult a földre. Mert egy helyen sajátságos módon mozgott a föld . . . fölemelkedett, mintha valaki vagy valami ott alól sétálna és hátával fölturná a földet.

— Ni ni . . . ez már csakugyan furcsa, szölt Ilonka. Hogy mozog itt a föld . . . hát él valaki a föld alatt, a sötétben, a hol levegő és világosság sincs? Ah igen, emlékszem, vannak férgek, melyek a föld alatt mászkálnak . . . de azok kicsinyek, nem turhatják föl ennyire a földet.

Ilonka nem mozdult, de az a valami ott a föld alatt szaporán haladt előre, a turás mindinkább nagyobbodott, — de egyebet nem lehetett látni. Ki lehet ez

a rejtélyes földalatti munkás? Ez már mégis csak furcsa . . . Végre nem bírván kíváncsiságával, odahívta mamáját és kérdezte, mi az?

— Vakondok-turás, kedvesem. Itt egy vakond kapargál.

— Vakond? De hát mi az, milyen az? Szeretném látni!

— Az nem könnyű dolog, mert a vakondok ritkán buvik ki a levegőre; az ő állandó lakása a föld alatt van, ott turkál folytonosan, keresve a férgeket és rovarokat, mert ezekből áll tápláléka. Sok kártékony férget elpusztít naponként és így hasznot okoz a gazdáknak. De várj csak kissé . . . álljunk csöndesen, talán kidugja orra hegyét. Nem valami szép, azt mondhatom. Megállj csak . . . van nálam papiros és irón, lerajzolom.

És a mama, jól tudván rajzolni, néhány percz alatt rajzolt egy kis állatot, körülbelől akkorát, mint egy patkány, de kurta lábú, a lábakon széles ujjakkal és nagy, erős körmökkel; de legfurcsábbra rajzolta az orrát; ez hosszukás, hegyes volt, végén pedig majdnem olyan, mint a sertésé.

— Nézd, ilyen a vakondok, szölt a mama. Még csak azt kell megmondanom, hogy színe sötét fekete, szőre pedig puha, finom, mint a bársony.

— Jaj, de csunya! kiálta Ilonka. De, kedves mamácska . . . elfelejtett neki szemeket rajzolni.

— Dehogyan felejtettem. Nézd, ezek itt a szemek.

És két piczike pontra mutatott a képen; olyan piczike volt ez a két pont, hogy alig lehetett meglátni.

— Ilyen picziny szemei vannak? kiáltá Ilonka csodálkozva. Hiszen ezekkel nem is láthat szegényke!

— Bizony nem sokat, de nincs is rá szüksége. Minek volnának nagy, jó szemei, mikor egész életét a föld alatt tölti a sötétben? De annál erősebbek karmai és orra; ezekre szüksége van, ezekkel turkál a föld alatt, hogy fölkeresse a férgek és gyökereket, melyek a növények gyökerein élnek.

E kártékony rovarok elpusztítása által nagy hasznot tesz, de szerencsétlenségére a tudatlan nép egészen megfordítva magyarázza magának a dolgot; a hol a növények hervadnak, pusztulnak, ott a vakondok mindig közel található; a tudatlan emberek tehát azt hiszik, hogy a vakondok okozza a bajt, pedig a vakondok éppen azért van ott közel, mert sok féreg gyűlt össze a növények gyökerén és a vakondok ezeket pusztítja, tehát még jót cselekszik a gazdával.

Hanem szegénynek ugyancsak rossz fizetése van e hasznos munkájáért, mert az okatlan emberek üldözik, elfogják és megölik.

— De, hiszen ez szörnyűség! Szegény kis vakondok!

És a jószívű kis leány majdnem könyezett a gondolatra, hogy egy ilyen hasznos kis állatot az emberek még üldöznék, a helyett, hogy pártját fognák. Megnézte újból a rajzot és most már nem találta oly nagyon csúnyának, sőt kérte mamáját, beszéljen valamit a vakondokról, milyen fajtájához tartozik az állatoknak, és mind

fekete, mind a föld alatt lakik-e? A mama azután elmondta, hogy a vakondoknak sokféle faja van s némelyik nem lakik a föld alatt, hanem üregekben, sötét lyukakban. Vannak különböző színűek és nagyságúak és távol Amerikában, van egy fajta, mely különösen furcsa

A CSILLAG ORRU VAKOND.

orra által tűnik ki; ugyanis orra egészen csillag-formájú s ezért el is nevezték csillagorru vakondoknak. Azután így folytatá:

— De vannak nálunk is rokonai a vakondoknak, melyek nagyobbak nálánál, nem is a föld alatt, hanem barlangokban élnek, — találd ki, melyik a legnagyobb?

Ilonka kissé megakadt e kérdésre... meg kell vallani az igazat, még nem so-

kat tudott a természetrajzból. Találgatott mindenfélére: rókára, görényre, de a mama mosolygva rázta fejét.

— Már látom, ki nem találod; tehát megmondom. A vakondok legnagyobb rokona a medve.

— A medve! kiáltá Ilonka elbá-

mulva. Hogy lehet az! Hiszen az egyik olyan piczike, a másik meg olyan nagy, veszedelmes vadállat! És egy családhoz tartoznának?

A mama megmagyarázta a kis leánynak, mennyire hasonló a hatalmas nagy medve testalkata a kis vakondkéhez.

JERUZSÁLEM. (Lásd a 247. lapon.)

Most Ilonka még inkább szerette volna látni ezt a kis állatot; de hiába vártak, — a vakondok nem bujt elő a föld alól.

Tovább sétáltak tehát; de alig haladtak néhány száz lépésnyire, midőn egy

fiút pillantottak meg, ki a földre hajolva, figyelemmel nézegetett valamit.

— Mit csinál az a fiú? kérde Ilonka.

— Alkalmasint vakondokra les, hogy elfogja.

— De hiszen az gonoszság! Meg fogja ölni! kiáltá a kis leány. Menjünk oda és mondjuk meg neki, hogy ne bántsa!

— Nem igen fog reánk hallgatni, kedves leányom.

— De mikor egy olyan ártatlan állatkát üldöz! Azt nem szabad megengedni!

És kézen ragadva a mamát, Ilonka gyorsan közeledett a fiuhoz! Ez pedig föltekintvén, mondá:

— Lassan, lassan, kérem szépen! Vakondok van itt, mindjárt megfogom!

— De nem szabad megfogni! kiáltá Ilonka hevesen. A vakondok hasznos kis állat, elpusztítja a kártékony rovarokat, hasznot tesz a gazdáknak.

A fiu hangosan fölkaczagott Ilonka e szavaira s annyi bizonyos, hogy a kis leányt bajos lett volna valami nagyon tapasztalt gazdaembernek nézni. Ilonka bosszankodva látta, hogy a fiu nem hiszi az ő szavait; de nagy öröme közbeszólt a mama is és megmagyarázta a fiunak a dolgot. A vakondok-vadász figyelmesen végig hallgatta, de azután mégis csak így szólt:

— Meghiszem kérem alásan, meghiszem, hogy az mind igaz; de nekem arra semmi gondom. János gazda, akié ez a rét, nem szereti a vakondokat s két krajczárt fizet egy-egy elfogott vakondokért; azonfölül még a bőrét is eladom. Így aztán összeszedek néhány krajczárt.

Ilonka roppant gonosznak tartotta ezt a fiut a ki oly közönyösen mondta el, hogy bizony meg fogja ölni azt a szegény ártatlan állatot, mert szüksége van néhány krajczárra. Nem is titkolta a kis

leány, mit gondol, hanem hangosan fölkiáltott:

— Ez csunyaság! Ez bűn!

Szerencsére a fiu nem figyelt többé reá, mert épen e pillanatban a semmi roszat sem gyanító vakondok egy pillanatra kidugta orrát a földből s a fiu gyorsan rárohánván, megkapta és kihuzta a földből. A szegény vakondok fogva volt.

Ekkor aztán láthatta Ilonka ezt a föld alatt lakó állatkát, hanem most már jobb szerette volna nem látni. A fiu keményen nyakon fogta a szegény vakondokat s magasra tartotta a levegőbe; a szerencsétlen kis állat kinosan vergődött s Ilonka borzadva kiáltá:

— Ereszd el! Ne kinozd ez a szegény állatot!

A mama is közbeszólt s néhány krajczárt nyujtva a fiunak, mondá:

— Add ide ezt a kis vakondokat, Fogd, itt van néhány krajczár; többet János gazda sem ad értte.

A fiu készséggel ráállt az alkura. Ilonka elővette zsebkezdőjét s bele göngyölte a vakondokat, mely a kemény szoritástól és az ijedtségtől is egészen megdermedve, már holtnak látszott. De a fiu megnyugtatta Ilonkát.

— Ne féljen semmit, kisasszonykám; még él s néhány percz mulva majd megmozdul, ha látja, hogy nem bántják.

A fiu, zsebre dugva a krajczárokat, fűtörészve odább ment, Ilonka pedig gyöngéden ölébe vette a megmentett állatkát. A mama azonban egyszerre megszólalt és kérdé:

— De már most, kedves kis leányom, mit fogsz csinálni ezzel a vakondokkal?

— Mit . . . Hát . . . hát haza viszem és a kertben szabadon bocsátom. Ott majd jó dolga lesz.

— Igen, jó dolga volna, ha mindig a mi kertünkben maradna. De az ilyen ostoba kis állat nem tudja ám, mikor van jó barát kertjében s mikor ellenségében. Összevissza mászkál a föld alatt s elmegy a szomszéd kertbe is, ott aztán megfogják és megölik. Annál nagyobb reá nézve a veszedelem, minél közelebb van a tudatlan emberekhez.

— De, édes mamácska, ha itt viszsza eresztjük a mezőre, az a gonosz fiu megint eljön és megfogja.

— Az valóban megeshetik

Mialatt lassacskán tovább sétáltak és Ilonka azon törte a fejét, mit csináljon hát megmentett védenczével, a kis vakondok fölocsudott ijedelméből s mozogni kezdett, majd pedig éles karmaival kapargálta a zsebkendőt, melybe Ilonka be kötötte. Néhány percz mulva már szét tépte a kendőt.

— Ejnye, te háládatlan. Így köszönöd meg, hogy megmentettelek? szölt Ilonka nevetve. Igaz, hiszen szegényke nem tudja, hogy most már nincs ellensége kezében. No, kis vakondokocskám, maradj szépen nyugodtan, nem lesz semmi bajod!

Azonban a kis vakondok, úgy látszik nem igen értett magyarul, mert folyvást nyugtalankodott s kapargált éles karmaival. A mama, látva, hogy Ilonka aligha fog tudni mit csinálni a kis fogollyal, végre így szölt:

— Vigyük amoda abba a kis erdőbe; ott nem bántja senki, a fák közt nem üldözik e szegény állatkákat.

Ilonka örült e helyes indítványnak. Elvitték a kis állatot az erdőbe s ott szabadon bocsátották. Ekkor aztán láthatta Ilonka, miként jár, kapar és turkál a vakondok. Mert a vakondok csak lassan tud szabad földön járni s iparkodik mentül hamarább bejutni a föld alá. Ilonka védencze is néhány percz mulva már eltűnt, — beásta magát a föld alá.

A kis leány egy ideig még ott állt s nézte, hogy mozog a föld a kis vakondok turása nyomán. Aztán jókedvűen hazament mamájával s egészen boldognak, elégedettnek érezte magát.

Csak egy piczinyke kis állat életét mentette meg, — de a jótett, akármilyen kicsiny, mégis jótett marad s azt teszi legboldogabbá, aki gyakorolta.

KAPÓ-JÁTÉK.

LACZIKA adja,
Feriike csapja,
Azé a lapda
Aki elkapja.

A SZENT CSALÁD. (Eszel a 247. lapon.)

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest barátok tere, 7-ik sz. Athenaeum-épület.

Kiadja és nyomatja az Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.

Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.